

Problemes d'Àlgebra

Problema 1

Considerem el següent sistema d'equacions
$$\begin{cases} x - y + mz = 0 \\ mx + 2y + z = 0 \\ -x + y + 2mz = 0 \end{cases} .$$

Determineu els valors del paràmetre m a fi que el sistema tinga solució única.
Determineu els valors del paràmetre m a fi que el sistema tinga alguna solució distinta de la solució nul·la.

Resol el sistema per a $m = -2$.

Andalusia 2014.

Problema 2

Sabent que el determinant de la matriu $A = \begin{pmatrix} x & y & z \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$ és 2, calculeu els següents

determinants indicant en cada cas, les propietat emprades.

a) $\det(3A)$.

b) $\det(A^{-1})$.

c) $\begin{vmatrix} 3 & 0 & 1 \\ 3x & 2y & z \\ 3 & 4 & 3 \end{vmatrix}$.

d) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ x+2 & y+4 & z+6 \\ -1 & 0 & -1 \end{vmatrix}$.

Andalusia 2014.

Problema 3

Considerem el següent sistema d'equacions lineals:
$$\begin{cases} x + 2y + 3z = 3 \\ 2x + 3y + z = 5 \end{cases} .$$

a) Calculeu α de manera que al afegir una tercera equació de la forma $\alpha x + y - 7z = 1$ el sistema resultant tinga les mateixes solucions que l'original.

b) Calculeu les solucions del sistema donat tal que la suma dels valors de les incògnites siga 4.

Problema 4

Considerem les matrius $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$.

Determineu, si existeix, la matriu X que verifiqui $AX + B = A^2$.

Andalusia 2014.

Problema 5

a) Siguen A i B dues matrius 2×2 . Determineu aquestes matrius sabent que

$$\text{verifiquen les següents equacions } \begin{cases} A + 3B = \begin{pmatrix} -4 & -2 \\ 3 & -4 \end{pmatrix} \\ 2A - B = \begin{pmatrix} -1 & 3 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} \end{cases}.$$

b) Siguen C i D les matrius $C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$, $D = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

Determineu el determinant $|5(CD)^{-1}|$, on $(CD)^{-1}$ és la matriu inversa de (CD) .

Aragó 2014.

Problema 6

Determineu per que quins valors de a el sistema següent és compatible determinat, compatible indeterminat o incompatible:

$$\begin{cases} ax - 3y + 6z = 3 \\ ax + 3y + az = 6 \\ -ax - 6y + 9z = 0 \end{cases}.$$

Aragó 2014.

Problema 7

Siga m un nombre real i considerem la matriu $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & m \\ m & 0 & -1 \\ 2 & -1 & 1 \end{pmatrix}$.

Determineu tots els valors de m a fi que la matriu A té inversa.

Determineu, si existeix, la matriu inversa de A quan $m = 0$.

Determineu, si existeix, la inversa de A^2 quan $m = 0$.

Aragó 2014.

Problema 8

Considerem les matrius d'ordre 2×2 següents: $A = \begin{pmatrix} 1 & -4 \\ -2 & -1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$,

$$D = \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ -2 & -3 \end{pmatrix}.$$

Determineu dues matrius M i N d'ordre 2×2 tals que $\begin{cases} AM + BN = D \\ AM = N \end{cases}$.

Es considereu la matriu G d'ordre 3×3 , les columnes de la qual és representen per C_1, C_2, C_3 i el determinant del qual és 2. Considereu també la matriu H les columnes de la qual són $C_3, C_3 + C_2, 3C_1$. Calculeu el determinant de la matriu H.

Aragó 2014.

Problema 9

En un partit de basket femení, l'equip de la Universitat d'Oviedo va guanyar al d'una altra universitat espanyola amb un marcador de 64 a 48. El marcador obtingut per l'equip vencedor es va aconseguir mitjançant cistelles de dos punts, triples (cistelles de tres punts) i tirs lliures (cistelles d'un punt). El nombre de tirs lliures van ser dos més que cinc vegades el nombre de triples. A més a més, el nombre de cistelles de dos punts va ser dos més que el nombre de tirs lliures.

- Plantegeu el sistema d'equacions resultat de l'anterior enunciat.
 - Escriviu la matriu ampliada del sistema obtingut en a)
 - Quantes cistelles de cada tipus va anotar l'equip de la Universitat d'Oviedo?.
- Astúries 2014.*

Problema 10

a) Donats els nombres reals a, b, c, d , es considera la matriu $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$.

b) Proveu que el polinomi $p(x) = \det(A - x \cdot I_2)$ és $p(x) = x^2 - \text{Traça}(A) \cdot x + \det(A)$.
On $\text{Traça}(A)$ és la suma dels elements de la diagonal de A .

Astúries 2014.

Problema 11

Donat el sistema
$$\begin{cases} -ax + 2y = a \\ x - (1+a)y = a \\ (1-a)z = 1 \end{cases}$$

- Estudieu la seua compatibilitat segons els valors del paràmetre real a .
- Resoleu el sistema, si és possible, quan $a = -1$.

Astúries 2014.

Problema 12

Donat un nombre real a es considera la matriu $A = \begin{pmatrix} 1 & a & a+1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & a & a-1 \end{pmatrix}$.

- Determineu els valors de a a fi que la matriu A tinga inversa.
- Obteniu la solució del sistema homogeni la matriu del qual és A en els casos que siga compatible indeterminat.

Astúries 2014.

Problema 13

a) Resoleu el següent sistema matricial $XA = B - C$ on $A = \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 3 & -2 \end{pmatrix}$ i

$$C = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}.$$

- Siguen F_1, F_2, F_3 les files d'una matriu quadrada d'ordre 3 el determinant del qual és 5. Calculeu raonadament el valor del determinant de la matriu les files de la qual són respectivament $3F_1 - F_3, F_2, 2F_3$.

Castella i Lleó 2014.

Problema 14

Siga el sistema d'equacions lineals
$$\begin{cases} mx - y = 1 \\ -x + my = 1 - 2m \end{cases}$$

- a) Discutiu el sistema segons els valors de m .
 b) Determineu els valors de m per als quals el sistema tinga alguna solució en què $x = 2$.

Castella i Lleó 2014.

Problema 15

Discutiu i resolcu quan siga possible, el sistema d'equacions lineals segons els valors del paràmetre m :

$$\begin{cases} mx + y = 1 \\ x + my = m \\ 2mx + 2y = m + 1 \end{cases}$$

Castella i Lleó 2014.

Problema 16

Siga la matriu $A = \begin{pmatrix} a & a+1 & a+2 \\ a & a+3 & a+4 \\ a & a+5 & a+6 \end{pmatrix}$.

Discutiu el rang de la matriu A segons els valors de a .

Per a $a = 1$, resolcu l'equació matricial $A^t \cdot X = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, essent A^t la transposada de A .

Castella i Lleó 2014.

Problema 17

a) Discutiu, en funció del paràmetre $m \in \mathbb{R}$, el rang de la matriu

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & -1 \\ m+1 & 3 & m-1 \\ m-1 & m+3 & -1 \end{pmatrix}$$

b) Per a quins valors de $m \in \mathbb{R}$ existeix la matriu inversa de A ?

Castella la Manxa 2014.

Problema 18

Determineu dues matrius A, B quadrades d'ordre 2 que siguen solució del sistema

$$\begin{cases} 2A + B = C^2 \\ A - B = C^{-1} \end{cases}, \text{ essent } C = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}.$$

Castella la Manxa 2014.

Problema 19

a) Sabent que A és una matriu quadrada d'ordre 2 tal que $|A| = 5$, calculeu raonadament el valor dels següents determinants: $|-A|$, $|A^{-1}|$, $|A^t|$, $|A^3|$.

b) Sabent que $\begin{vmatrix} a & b & c \\ 1 & 1 & 1 \\ 3 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 2$, calculeu utilitzant les propietats de determinants

$$\begin{vmatrix} 3-a & -b & 1-c \\ 1+a & 1+b & 1+c \\ 3a & 3b & 3c \end{vmatrix} \quad i \quad \begin{vmatrix} 5 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 2a & 2b & 2c \\ 0 & 30 & 0 & 10 \\ 1 & 4 & 4 & 4 \end{vmatrix}.$$

Castella la Manxa 2014.

Problema 20

a) Se sap que el sistema d'equacions lineals $\begin{cases} x - 2y + 3z = 4 \\ 2x - y + z = 8 \\ x - 5y + az = 4 \end{cases}$, $a \in \mathbb{R}$, és compatible

determinat. Calculeu i resolcu el sistema per al valor d'aquest paràmetre.

b) Per al valor de a trobat, doneu la solució particular del sistema tal que $x = y$.

Castella la Manxa 2014.

Problema 21

Estudieu, per als distints valors del paràmetre m , el següent sistema d'equacions. Resolcu-lo per a $m = 3$.

$$\begin{cases} mx - y + 13z = 0 \\ x + y + 7z = 0 \\ 2x - my + 4z = 0 \end{cases}.$$

Extremadura 2014.

Problema 22

a) Determineu els valors dels paràmetres a i b per als quals la matriu

$$A = \begin{pmatrix} a+b & 4b \\ a & a+b \end{pmatrix} \text{ tinga inversa.}$$

b) Calculeu la matriu A^{-1} quan $a = 3$ i $b = 1$.

Extremadura 2014.

Problema 23

Estudieu, per als distints valors del paràmetre m , el següent sistema d'equacions i resolcu-lo en els casos en que siga possible

$$\begin{cases} x + y = 1 \\ my + z = 0 \\ x + (m+1)y + mz = m+1 \end{cases}$$

Canàries 2014.

Problema 24

Siguen les matrius $A = \begin{pmatrix} \frac{3}{2} & 1 & 0 \\ 2 & \frac{1}{2} & 5 \end{pmatrix}$ i $B = \begin{pmatrix} 3 & 4 & 2 \\ 2 & 1 & 8 \end{pmatrix}$. Determineu les matrius X i Y de

dimensions 2×3 que verifiquen el sistema matricial $\begin{cases} 3X + Y = A \\ 4X + 2Y = B \end{cases}$.

Canàries 2014.

Problema 25

Considereu el sistema d'equacions lineals $\begin{cases} mx - y = m \\ 3x + (m-4)y = m+2 \end{cases}$, per a $m \in \mathbb{R}$.

- Discutiu el sistema d'equacions per als diferents valors del paràmetre m .
- Resoleu el sistema en aquells casos en què el sistema siga compatible.

Catalunya 2014.

Problema 26

Considereu l'equació matricial $XA = B$, on $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ a & -3 & a-1 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ i $B = \begin{pmatrix} -3 & -2 & -4 \\ 5 & -2 & 5 \end{pmatrix}$.

Per a quins valors del paràmetre a l'equació matricial té solució única?

Calculeu la matriu X que satisfà l'equació quan $a = 3$.

Catalunya 2014.

Problema 27

Considerem la matriu $M = \begin{pmatrix} 1 & a & a^2 \\ 1 & a+1 & (a+1)^2 \\ 1 & a-1 & (a-1)^2 \end{pmatrix}$, per a $a \in \mathbb{R}$.

- Calculeu el rang de la matriu M en funció dels valors del paràmetre a .

- Discutiu i resoleu el sistema d'equacions $M \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ segons els valors del

paràmetre a .

Catalunya 2014.

Problema 28

Responen a les següents qüestions:

Demostreu que si A és una matriu quadrada que compleix la igualtat $A^2 = I$, on I és la matriu identitat, aleshores és invertible i A^{-1} compleix $(A^{-1})^2 = I$.

Calculeu l'expressió general de les matrius de la forma $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & 2 \end{pmatrix}$ amb $b \neq 0$ que

compleix la igualtat $A^2 = I$.

Catalunya 2014.

Problema 29

Considerem les matrius $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} 5 & 0 & -5 \\ 0 & 1 & 1 \\ -5 & -1 & 5 \end{pmatrix}$.

a) Calculeu la matriu $A = 3B^2 - C$.

b) Calculeu la inversa A^{-1} de A.

Extremadura 2014.

Problema 30

Considerem el sistema compatible determinat de dues equacions amb dues incògnites

$$S \equiv \begin{cases} x + y = 1 \\ x - y = 3 \end{cases}, \text{ la soluci3 del qual 3s el punt } P_0(2, -1) \in \mathbb{R}^2.$$

Siga S' el sistema afegint a S una tercera equaci3 $ax + by = c$. Responeu raonadament a les següents preguntes:

a) Pot ser S' compatible determinat?.

b) Pot ser S' incompatible?.

c) Pot ser S' compatible indeterminat?.

Extremadura 2014.

Problema 31

a) Estudieu el sistema d'equacions $\begin{cases} x + y - 4z = 2 \\ 2x - y - z = 1 \\ x - 2y + 3z = -1 \end{cases}$.

b) Resoleu l'anterior sistema d'equacions.

Extremadura 2014.

Problema 32

Calculeu el determinant de la matriu $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$

Calculeu la matriu inversa de A.

Calculeu el determinant de la matriu $B = \frac{1}{2}A^3$ sense obtindre prèviament B.

Extremadura 2014.

Problema 33

Donades les matrius $A = \begin{pmatrix} 1 & a & a \\ 1 & a & 1 \\ a-1 & a & 2 \end{pmatrix}$, $X = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$, $O = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$.

a) Determineu el valor o valors de a per als quals no existeix la matriu inversa A^{-1} .

b) Per a $a = -2$ calculeu matriu inversa A^{-1} .

c) Per a $a = 1$ calculeu les solucions del sistema $AX = O$.

Madrid 2014.

Problema 34

Donada l'equació matricial $\begin{pmatrix} a & 2 \\ 3 & 7 \end{pmatrix} \cdot B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$, on B és una matriu quadrada d'ordre 2,

es demana:

- Calculeu el valor o valors de a per al quals l'equació té solució.
- Calculeu B en el cas $a = 1$.

Madrid 2014.

Problema 35

Estudieu el rang de la matriu $A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & -3 & 5 \\ 2 & 2 & -1 & a \\ 1 & 1 & 1 & 6 \\ 3 & 1 & -4 & a \end{pmatrix}$ segons els valors del paràmetre a.

Madrid 2014.

Problema 36

Donades les matrius $A = \begin{pmatrix} \alpha & \beta & \gamma \\ \gamma & 0 & \alpha \\ 1 & \beta & \gamma \end{pmatrix}$, $X = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$, $O = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, es demana.

- Calculeu α, β, γ , per als quals $\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ siga solució dels sistema $AX = B$.

b) Si $\beta = \gamma = 1$ quina condició o condicions ha de complir α perquè el sistema lineal homogeni $AX = O$ siga compatible determinat.

c) Si $\alpha = -1, \beta = 1, \gamma = 0$, resolcu el sistema $AX = B$.

Madrid 2014.

Problema 37

Donada la matriu $A = \begin{pmatrix} -1 & -1 & a \\ -3 & 2 & a \\ 0 & a & -1 \end{pmatrix}$ es demana:

- Determineu el valor o els valors de a perquè la matriu A tinga inversa.
- Calculeu la matriu inversa A^{-1} de A, en el cas $a = 2$.

Madrid 2014.

Problema 38

Per la compra de cinc quaderns, dos retoladors i tres bolígrafs s'han pagar 22€.

Si es compren dos quaderns, un retolador i sis bolígrafs, el cost és de 14€. Es demana:

- Expresseu en funció del preu d'un bolígraf, el que costaria un quadern i el que costaria un retolador.
- Calculeu el que hauríem de pagar si adquirim vuit quaderns i tres retoladors.

Madrid 2014.

Problema 39

Comproveu que la matriu $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -3 \end{pmatrix}$ és regular (o inversible) i calculeu la seua matriu inversa.

Resoleu l'equació matricial $AXA = B$, essent $B = \begin{pmatrix} 5 & -2 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$.

Múrcia 2014.

Problema 40

a) Discussiu el següent sistema d'equacions en funció del paràmetre a:

$$\begin{cases} ax + 2z = 0 \\ ay - z = a \\ x - y + z = 0 \end{cases}.$$

b) Resoleu si és possible per al valor $a = 0$.

Múrcia 2014.

Problema 41

Sabent que $\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x & y & z \\ 0 & 2 & 4 \end{vmatrix} = 4$, calculeu, sense desenvolupar ni utilitzar la regla de Sarrus,

els següents determinants, indicant en cada pas quina propietat dels determinants heu utilitzat.

a) $\begin{vmatrix} 3x & 3y & 3z \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{vmatrix}$

b) $\begin{vmatrix} x & y & z \\ 3x & 3y+2 & 3z+4 \\ x+2 & y+2 & z+2 \end{vmatrix}$

Múrcia 2014.

Problema 42

a) Discussiu el següent sistema d'equacions en funció del paràmetre a:

$$\begin{cases} ax + 3y + z = a \\ x + ay + az = 1 \\ x + y - z = 1 \end{cases}.$$

b) Si és possible, resoleu-lo per al valor $a = -1$.

Múrcia 2014.

Problema 43

a) Discussiu el següent sistema d'equacions en funció del paràmetre a i resoleu-lo quan tinga solució única:

$$\begin{cases} ax + y = a \\ (a+1)x + y + z = a+3 \\ y + z = 2 \end{cases}$$

La Rioja 2014.

Problema 44

Discussiu el següent sistema d'equacions en funció del paràmetre b i resoleu-lo quan siga compatible:

$$\begin{cases} bx + y + z = 3 \\ x + y + z = 3 \\ 2x + y + bz = 3 \end{cases} .$$

La Rioja 2014.